

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	----------------------------------	--	---	---

A népért.

A kétszerkettő bizonyosságával állítható, hogy a véderőjavaslat a nép ellen van. Ugyanilyen bizonyossággal állítható, hogy egy becsületes választójogi reform, amely az általános, egyenlő és titkos szavazat elvén épül fel a nép mellett, a nép üdvére, javára lesz.

A véderőreform évenként 36.500 emberrel akarja megapasztani azoknak a számát, kik otthoni környezetükben az ekeszarva mellett, vagy ipari foglalkozásukban, avagy mint munkások a különböző kereseti ágakban dolgoznak saját maguk és szeretteik fenntartásáért, boldogulásért Ezenkívül évenként 116 millió korona többletkiadást eredményezne, ha a véderőjavaslatok áterőszakolása sikerülne a képviselőházban.

Világos tehát, hogy a kormány, melyet Bécsből rángatnak dróton, a nép ellen dolgozik. Az ellen a nép ellen, amelynek amugy is van ezer baja, s amelyre az ág is huz. Valóságos népnymorítás lenne, ha a kormánynak Bécszet szolgáló szándéka teljesülne. Ez az ország még jobban ki lenne szolgáltatva az összbírodalmi politika hó-bortjának, mely miatt már annyi igazságtalanság történt velünk és annyi sok magyar vér ömlött. Teljesen katonai államot képeznénk, hol a hadi parancs uralkodik elevenek és holtak felett s megvalósulna még jobban a vérlázító, könyörtelen elv: „Milliók egy miatt!”

Ezzel szemben a becsületes választójogi reform az alkotmányos jogok gyakorlásába midőn milliókat akar bevenni, egyuttal az egész nemzet megerősödését munkálja.

A néptől nem kell félni a nemzetet és a hazát. Akik féltik, illetve erre hivatkoznak, azok vagy nyulszívűek, kik a szellő megrebbenésétől is iróznak, vagy politikai méregkeverők, akna rakó cselszövők, kik fenn akarják tartani a mostani csuf osztályuralmat és meg akarják akadályozni, hogy ezen az ősi földön felépülhessen az igazi demokratikus a testvériségben összeforrott, népmilliók által felvirágoztatott független Magyarország temploma, hol midőn a magyarok Istenét imádjuk, egyuttal azt

a legszentebb hitvallást is a lélek kincsévé és élő valósággá avatjuk, hogy a „nép szava Isten szava!”

Ezért küzdünk! A sötétség ellen a viláosságot visszük harcba. A reakció ellen a liberálizmust. Az osztrák császári érdekek ellen a magyar haza érdekét.

És mozdul a vidék, mozdul a főváros. Nagy népgyűlések szentesítik küzdelmünk jogosságát. A minap a fővárosban tartott óriás arányú gyűlés, a maga izzó hangulatával, követeléseinek határozottságával hódító erélyével tett bizottságot arról, hogy a függetlenségi és 48-as párt Kossuth Lajos szellemében küzd, harcol, tántorodás nélkül.

És küzdeni, harcolni fogunk egész a végletekig, a népért.

Tallózás.

Adókievetés: Kétségtelen, hogy egyike a legnehezebb megbízatásoknak tagja lenni az adókievető bizottságnak. Mindazonáltal eleget lehet annak tenni, ha lelkiismeretesen minden párt atyafiság, sógorság vagy komaságra való tekintet nélkül tesznek annak eleget. Tartózkodunk tehát a bírálattól, de különösen a személyeskedéstől, hisz nem akarjuk megnehezíteni az adókievetés felelőségteljes munkáját. A napokban a kincstári javaslatot meghaladó adókievetés történt egy pénzügynöknél. Daeára annak, hogy függetlenségi párti volt feltételezzük az adókievető bizottság tagjairól, hogy meggyőződésszerűen cselekedtek. Legyenek szivesek azonban meggyőződésüket a munkapártiaknál is kifejezésre juttatni, ha úgy vélik, hogy egyeseknél tévedett a kincstári képviselő. Figyelmébe ajánljuk továbbá a bizottságnak a pangó iparágakat, hogy csak néhányat említsünk: A szűrszabókat, a késeket, a vízi molnárokat, a bizsmadiákat és az ügyvédi ipart.

Az ügyvédekről: A budapesti ügyvédi kamara leiterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy tegyen valamely intézkedést, mert már annyira van az ügyvédség, hogy megélni nem tud egy jó része. Már pedig az igazságszolgáltatást nem lehet jól ellátni annak, aki megélni nem tud. Illusztráljuk a dolgot több okból. Ugyanis még mindig sokan abban a nézetben vannak, hogy milyen jó foglalkozás az ügyvédség és divatban van még mindig az ügyvédeket a nyírás, nyúzás és egyéb ilyen diszes jelszóval illetni. Holott az ügyvédnek legszebb hivatása az igazság kiderítése és megvédelmezése. Mi is attól félünk, hogy ha így szaporodunk, hát megélni nem vehet, sőt már ma is úgy vagyunk, hogy a

bajai ügyvédek legnagyobb része a vagyónából és nem a jövedelméből él. Vigasztaló csak az lehet, hogy épúgy mint a fák nem nőnek az égig, majd a romlás és szükség kényszeríti az államot oly intézkedésekre a jogvédelem céljából, hogy az ügyvéd megéllhessen Tempore mutantur et nos mutamur in illis, vagy németül: Welch eine Wendung durch Gottes Fügung.

Az erőszak: A kormánypárt panaszkodik az ellenzék erőszakosságáról, az obstrukcióról. Lapunk hasábjain többször kifejtettük, hogy az obstrukciónak elvben ellenségei vagyunk. A jelen percben azonban nem merünk bírói szerepre vállalkozni, mert furcsa dilemmába kerülünk. A munkapárt erőszakoskodott választásoknál, erőszakoskodott a parlamentben, hogy a véderőjavaslatokat gőzerővel keresztülhajtja. Tehát a kormánypárt kezdte az erőszakoskodást és most az ellenzék folytatja, melyik helyes. Azt hisszük egyik sem, ha a munkapárt nem erőszakoskodott volna, nem erőszakoskodna az ellenzék sem, vagy Esse keine kitten, brauchst du kein Branntwein; más álláspontra nem helyezkedhetünk. Az már mégis furcsa volna, ha azt mondanánk, hogyha a munkapárt erőszakoskodott az helyes eset volt, de az ellenzéknek nem szabad erőszakoskodni. Pedig a jelek arra vallanak, hogy a munkapárt így gondolkodik.

Közgyűlési epilógus. Egy helybeli ügyvédi írrok felebbezést nyújtott be, az egyik főispáni kinevezés ellen a közigazgatási bírósághoz, mivel a kinevezések nem voltak meg a törvényes kellékei. De ez tévedés, mert az ügyvédi írrokot meggyőzték szép szóval és magyarázattal, hogy a kinevezés helyes és törvényes. És mit eredményez a szép szó, a magyarázat: azt, hogy az ügyvédi írrok visszavonta a felebbezést. Ho mütus deloi: Törvényes az, ami jogerős.

Az adókievető bizottság által

aug. 3-án csütörtökön megállapított adók:

Vásári bazárokok:	Javaslatott	Megállapított
Poss Aladárné	6 K	6 K
Krusecz Etel	9 „	9 „
Tausszig Ignác	6 „	6 „
Ruzicska Jenő	7 „	7 „
Werner János	10 „	10 „
Walter Mór	10 „	10 „
Bálogosok és szerelők:		
Huber Lajos	23 „	— „
Wagenblatt Károly	26 „	20 „
Kőrösfői József	33 „	33 „
Rabl Béla	65 „	55 „
Müller Antal	60 „	50 „
Marosovics Gyula	34 „	30 „
Scherk Lipót	75 „	60 „

Béltisztítók:		
Kriski Ferenc	6 K	8 K
Kriski Józsefné	16 »	10 »
Bitok, pénz, bizt. ügyn.:		
Kreisler Salamon	35 »	16 »
Drescher Gyula	— »	— »
Hermann Béla	— »	— »
Daróci Ignác	— » 80 f	— » 80 f
Klauber Lajos	17 »	17 »
Lőrinci Imre	8 »	8 »
Giesz Endre	1 » 80 f	1 » 80 f
Bernhart Ernő	37 »	37 »
Szigeti Gyula	2 » 80 f	2 » 80 f
Schön Ödön	115 »	115 »
Krahl Ede	129 »	171 »
Feuermann Soma	286 »	190 »
Pollák Géza	467 »	373 »

Roesslerok:		
Ma uzsis J. o.	28 »	16 »
Özv. Popovic-Peterne	28 »	20 »
Bosnyák Bogulyab	34 »	24 »

Bognárok:		
Suhajda János	22 »	— »
Wagner Rudolf	8 » 50 f	8 » 50 f
Bajai József	15 »	15 »
Püspök József	24 »	16 »
Breinig Nándor	30 »	22 »
Fehervári Sándor	32 »	32 »
Türr István	35 »	22 »
Matern János	65 »	50 »
Kolozsvári Róbert	70 »	70 »

Szombaton, aug. 5-én tárgyalandó javaslatok:

Cipészek és cipőkeresek:	
Huth Ferenc	15 K
Barát János	14 »
Bencák Kálmán	18 »
Ferró József	18 »
Pock József	21 »
Schnadenberger János	22 »
Farkas Mihály	24 »
Scheilinger István	24 »
Bálint József	28 »
Gizinger Márton	26 »
Reifer Márton és Muzsics József	29 »
Özv. Jung Józsefné	28 »
Weiner Adolf	28 »
Schmidt József	21 »
Marosi János	32 »
Ritter Imre	32 »
Stein Adolf	36 »
Rigocky Mihály	36 »
Deutsch Izidor	38 »
Novák Zsigmond	38 »
Csáp Vencel	40 »
Szabó György	40 »
Farkas Péter	45 »
Plavecki András	45 »
Fischl Adolf	62 »
Ternák István	66 »
Katarinka József	70 »
Szabó Sándor	110 »
Rózsahegy József	127 »
Szilágyi Sándor	136 »
Mittler Izidorné	130 »
Kurczai János	6 »

Cukorkaárusok és cukrászok:

Csapó Józsefné	8 »
Horváth György	7 »
Pertics Vincéné	8 »
Puin István	17 »
Risztics Szilárd	35 »
Özv. Fleischer Benőné	21 »
Rorárius József	29 »
Hacker Ágoston	32 »
Wikus József	94 »

Cseléhelyszerzők:	
Vida Kálmáné	16 »
Goldberger Etel	20 »
Hochfelner Géza	21 »
Fábián Borbála	15—20 »

Cserespek:	
Biró Mátvás	10 »
Csiszlár József	23 »
Kovács Mihály	28 »

Cseplőgéptudajdosok:	
Reicheld Alajos	40 »
Vaskuti Mihály és tsai	40 »
Budimác István	42 »
Morth József	— »

Nincs kegyelem.

A szabadkai törvényszék most egy kegyelmi kérvény sorsa felett határozott.

A kérvényt Studer Józsefné bajszentistváni napszámosasszony adta be, kinek férje gyilkosságért most a váci fegyházban nyaral. — Studer József bajszentistváni erdőőr 1909. február 5-én hajnali két órakor a korcsmából hazamenet találkozott az utcán Porkoláb Ferenc fuvarossal. Porkoláb is, ő is részeg volt: egy-kettőre összeveszték és egyik sértés a másikat követte. Végre is Studer a vitát azzal zárta be, hogy lekapta a fegyverét s azzal a fuvaros mellébe lőtt. Porkoláb eszméletlenül esett össze az utcán. Mire a bajszentistvániak reggel ráakadtak már meg volt halva.

A gyilkos erdőőr felett 1909. június 16-án ítélkezett a szabadkai esküdtbíróóság. Az esküdtek bűnösnek mondták ki Studert halálközö sulyos testisértés büntetésében s a törvényszék ezen az alapon öt évi fegyházra ítélte. Az ítélet azóta már jogerős lett s a gyilkos erdőőrt Szabadkáról elvitték a váci fegyházba.

Studerné, mióta férje börtönbe került, gyermekeivel együtt a legnagyobb nyomorba jutott. Ez a nyomor készítette őt arra, hogy egy utolsó kísérletet tegyen férje kiszabadítására. Ügyvédje útján kegyelmi kérvényt adott be a szabadkai törvényszékhez, melyet kedvező véleményezéssel a királyhoz kér felterjeszteni. A szabadkai törvényszék tegnap határozott ebben az ügyben és úgy döntött, hogy Studer Józsefet nem terjeszti fel kegyelemre. A gyilkos tehát továbbra is a váci fegyházban marad, családja pedig továbbra is nyomorogni fog.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. augusztus 3.

A képviselőház ülése.

A hírlapírók szindikátusa nevében ma megjelent Lenkei Gusztáv hírlapíró Berzevicy és Návay elnököknél és felkérte a tegnapi Angyal-fele sértés reparálására, mit az elnök meg is ígért. A Házban az elnök kijelentette, hogy tekintettel a képviselők és hírlapírók közötti jóviszonyra, a tegnapi incidens mindkét részről meg nem történtek tekintetik.

Következett névszerinti szavazás Rákosi Viktor szabadságkérése fölött, melyet elutasítottak. Darvai Fülöp a mentelmi bizottság előadója jelenti, hogy Pál Alfréd és Pozsgay Miklósnak a tegnapi botrányért meg kell követni a Házat, ami megtörténik. Solymossy Ödön báró véderőbizottság előadója, betérjeszti a honvédjavaslatokat. Zemplémege átírata felett névszerinti szavazással elfogadták az elnök javaslatát. Több névszerinti szavazást elhalasztottak. Gróf Károlyi József pártonkívüli függetlenségi képviselő beszélt ezután. Nem fogadja el a javaslatot és támadja Okolicsányit kit renegátnak nevez.

Kaposváron

augusztus 13-án a Kossuth-párt népgyűlést tart az általános titkos választójog érdekében.

Rimaszombat

mellett leégett egy faluban 140 ház, 3 ember meghalt. A kár óriási.

Pétervárott

óriási panamának jöttek nyomára.

NAPIHIREK.

A Bajai Sport Egylet f. hó 6-ára kitűzött uszóversenyét bizonytalan időre elhalasztotta.

A szunyogok. Egy vállalkozó a minap azt az ajánlatot tette, hogy megszabadítja a Margitszigetet a vérszívó szunyogoktól. természetesen bizonyos ellenszolgáltatás fejében. Az ajánlattevő nem mondja meg, hogy milyen módon s milyen eszközökkel akarja a szunyogokat kikapusztítani. Ez az ő titka. De annyira bizik vállalkozásának sikerében, hogy a leghatározottabban esküszik rá, hogy egy év leforgása után a Margitszigeten egyet-

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ bajai fiókjának jelenlegi üzlethelyiségei

1912. évi augusztus hó 1-re

üzlethelyiségeknek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

len egy szunyog sem lesz. A magunk részéről annyira bízunk a vállalkozás sikerében, mint a bajai munkapárt által a választások idején kiadott munkaprogramjában.

A peronoszpóra. A magyar királyi Ampelológia Intézet július 29-ikéről közli, hogy az elmúlt hét folyamán Kolozsvármegye területén is föllépett a peronoszpóra. A baj terjedésében mutatkozó szünetelés oka kétségtelenül az elmúlt hét rendkívüli, a normálisnál jóval melegebb időjárás. Az éjszakák is olyan melegek voltak, hogy a hőmérséklet általában nem volt alkalmas a peronoszpóra kitörésére szükséges nedvesség, harmat, talajmenti köd előidézésére. Még az eső is érdemes mennyiségben és elterjedésben, csak egy izben és akkor is csak a keleti és déli országrészekben látogatott hazánkba. A szerlelt meleg és száraz időjárás tehát megakasztotta a peronoszpóra továbbterjedését. A baj azonban csak lappang és hűvösebb esős időjárás esetén fölleledésétől kell tartani, a mi a védekezés nélkül hagyt szőlőkben nagy kárnak lehet okozója. — Védekezési utmutatást mindenkinek díjtalanul küld az Ampelológiai Intézet (Budapest, II. Debrői-ut 15.) a ki levelező lapon kéri.

Ezen közérdekű hírre felhívjuk a szőlős gazdák figyelmét, mert igen sokan abban a téves hitben vannak, hogy a szárazság esetén nem kell permetezni és nagyon poruljárhatnak.

Cirkusz. Tegnap tartotta a cirkusz bemutató előadását zsufolt ház előtt. Különösen kitűnő Eda és fiúi a kis 5 és 6 éves traper művésznők, kik a magasban hajmeresztő mutatványokat mutattak be. Rosita k. a. 4 kutyával mutatott be igen ügyes mutatványokat. A közönség ezen számot többször megismételtette. Sokat mulattunk még a bohócoknak is. Ma teljesen új műsor lesz.

Délben az utcán pont déli tizenkét óra körül, amikor munkából sietnek haza az emberek a Bende-utcában egy robosztus, erős részeg ember összeakad egy 10—12 esztendő fiúcskával. A gyerek azt mondja, hogy soha sem látta a részeg embert, az azonban elkapja a védtelen gyereket úti-veri, rugjátépi, a földre teperi véresre veri. A gyerek jajgatása, sirása felveri az utcán járó népet. Vagy tiz erőteljes munkás ember áll meg és bámulja a verekedést, de egynek sem jut eszébe a megvadult részeg kezéből kimenteni a szegény, gyenge fiút. Már a ruhája tépett, keze-arca véres és nem jönnek a bábámszokók segítségére. Végre kisiklik a részeg kezéből a megkínzott gyerek és összevert testével futni kezd. A részeg ordít, dühöng és feltéglával dobál utána. És nincsen a sok bábámszokó közül egy sem, aki az örülte megfékezne. Rendőr-csendőr hol volna Baján található? Ilyen az utca délben.

Naponta **zene-estély** a Casinó-vendéglő nyárihelyiségében **Horváth Sándor** személyes vezetése mellett. A n. é. közönség szíves pártfogásár kéri

teljes tisztelettel **Preimajer Pál,**
Casinó-vendéglős.

Segédszerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Elveszett

a Ferenczrendiek templomából jöve a Círfusz Ferenc utcáig terjedő utvonalon egy fehér gyöngyház olvasó-üzér.

A becsületes megtaláló illő jutalomba részesül.

Schöffner Györgyné.

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Községi nyomtatvány-
raktár!

Hatósági rendelet

szerint mindenki házánál köteles vizet készletben tartani. E célra legalkalmasabbnak és legtartósabbnak ajánlom saját gyártmányu

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Állandó készlet tégla-, cserép és cementárukban. Beocsini Portland és Roman Cement és I.a. darabos mész a legfrisebb állapotban mindig kapható Grünhut Miksa

Spitzer-fele tégla és cementárugyárában.
Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

Tigris-utca 7. számú házam,
teljesen berendezett, jó forgalmú pék-műhelyemmel együtt, elköltözés miatt azonnal kiadó.

Budimác Lászlóné, Baján.

Cipész-üzlet

átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jönevű üzletével egyesítve, az Erzsébet királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Világ-cikk

Úrölerhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VIII.

HIRDETÉSEK

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

BUTOR

legegyszerűbb és legegánsabb kivitelben készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhető:

HAAS és WEISZ cégnél BAJA

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a városháza épülettel szemben.

Telefon szám: 143. **Meghívásra azonnal jövünk!** Telefon szám: 143.

Kárpitos-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

A Bárány Szálló

kellemes

nyári helyiségében

minden este és minden ünnep- és vasárnap BÜRGER ARTUR első rangú tamburás zenekara hangversenyez.

Naponta frissen csapolt sör. Minden délelőtt friss különféle villásreggelik.

Kitűnő italok, izletes ételek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Horváth János

vendéglős.

Egy női és egy férfi

templomülés a bajai izraelita templomban eladó. Felvilágosítás kapható Attila-

utca 19. szám alatt.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölsönöket

főldekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

ETERNIT-PALA

HATSCHKE SZABADALMA

a jelenkor legjobb tetője

könnyű, törhetetlen, fagy-, vihar- és tűzmentes,

vörös-, fehér- és sűrű színekben

Tervrajzzal és költségvetéssel díjtalanul szolgál:

GOLDSCHMIDT LAJOS

épületanyag és tűzifa kereskedő

Eternit-pala egyedelarúsító Baja város és területére.

TELEFON SZÁM 88.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél Baja.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.

A Kristály ásványvíz árai: ½ liter 38 fill., 1 liter 46 fill., 1½ liter 56 fill.

Üres üvegek visszavételnek: ½ literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1½ literes 20 fill.ért